

Arbejdstilsynet

Taastrup, den 20. november 2024

Fremsendt pr. e-mail:

at@at.dk

cc: sib@at.dk

Vedr. høringsvar - j. nr. 2024-57553; Ungebekendtgørelse

Dansk Bilbrancheråd, der er Danmarks største brancheforening for frie og uafhængige bilvirksomheder med mere end 2.000 medlemmer, har med behersket begejstring modtaget høringen over ændringer i ungebekendtgørelsen. Begejstringen øges ikke ligefrem af, at Arbejdstilsynet har en stærkt indskrænket høringsliste, der blandt andet IKKE indeholder Dansk Bilbrancheråd – det undrer – og er bekymrende for det fremtidige arbejde, som Beskæftigelsesministeren ellers har lovet i første halvår 2025.

Rådet skal kvittere for Arbejdstilsynets forsøg på at lette muligheden for tilgang af ungarbejdere på danske virksomheder, men desværre for lige præcis unge på autoværksteder, har til foreslåede ændringer ikke den tilsigtede effekt.

Det er omtvisteligt folketingets helt store mål at forbedre de unges trivsel ved blandt andet at sikre dem en tidligere tilknytning til arbejdsmarkedet – og ved eget arbejde opleve glæden ved at tjene egne penge. Det er især et fokuspunkt at få flere unge ud i de erhvervsfaglige fag, hvor der i den grad mangler arbejdskraft. Der er i alt ca. 5.000 danske autoværksteder; altså er massivt potentiale for ungarbejdspladser, som det vil være dybt godnat at frasige sig – alene på grund af en utilpasset lovgivning.

Konkret foreslår Dansk Bilbrancheråd, at

- den generelle aldersgrænse nedsættes fra 16 til 15 år,
- rettigheder gøres uafhængige af, hvorvidt den unge fortsat er underlagt undervisningspligt,
- "farlige maskiner" defineres specifikt i § 29, stk. 2 – eventuelt opdeles bilag 1 i "farlige" hhv. "ufarlige" maskiner,
- egentligt "fejdrengsarbejde" nævnes som egen bestemmelse i bilag 7.
- reglerne for erhvervspraktikanter arbejde præciseres/specificeres nærmere.
- Trainee-ordningerne, der findes i overenskomster under arbejdsgiverforeninger, gøres universelle, så det ikke er foreningsforhold, der afgør, om der kan etableres sådanne ordninger.

Nedenfor knyttes specifikke bemærkninger og betragtninger til de respektive forslag.

SÆRLIG AD. UNDERVISNINGSPLIGTENS BETYDNING OG ALDERSGRÆNSEN

Der synes ikke at være et egentlig – sagligt begrundet – årsag til at opretholde en skelnen mellem unge baseret på, om de er omfattet af undervisningspligten eller ej. Det giver umiddelbart bedre mening at sætte en aldersgrænse op – og så lade den være gældende for alle, uanset om den unge er kommet tidligt i skole eller ej.

De 15-årige må tage et knallertkørekort. For at undgå for mange forskellige aldersgrænser i dansk ret, opfordrer Dansk Bilbrancheråd til at den generelle aldersgrænse i ugebekendtgørelsen sættes til 15 år. Det virker besynderligt, at en 15-årig ikke må feje med en fejmaskine i nærheden af en autolift på et værksted, men at han gerne må sætte sig ud på sin egen knallert, hvor han må køre 30 km/timen. Sidstnævnte kan opleves som mere "farligt" for både vedkommende selv og de øvrige trafikanter; bløde som hårde.

Derfor anbefaler Dansk Bilbrancheråd, at aldersgrænserne generelt sænkes til 15 år og uden skelen til undervisningspligt.

BEMÆRKNINGER TIL NY § 29, STK. 2:

Det er yderst glædeligt, at Arbejdstilsynet ønsker at gøre op med det mildest talt uhensigtsmæssige begreb "farlig nærhed af maskiner", der i praksis gør det umuligt for den enkelte virksomhed at navigere i – særligt efter Arbejdstilsynets afgørelser om, at også en lift på et autoværksted udgør en maskine, der skal holdes afstand fra.

Det er magtpåliggende for Dansk Bilbrancheråd at påpege, at det arbejde, en fejedreng på et autoværksted normalvis udfører, er tømning af skraldespande og gulv-fejning. Gulvet er særlig beskidt under og omkring liften, for det er jo her, bilerne køres til og fra og befinder sig på under arbejdets udførelse. Ved hjulskift vil der ofte drysse skidt og snavs fra dæk ned på gulvet, ligesom der ved en lang række arbejde opgaver på bilerne, vil kunne drysse skidt.

Derfor er det helt afgørende for, at fejedrengene har en fremtid på autoværksteder, at de – også fra en tidlig alder – må udføre deres arbejdsopgaver ved lifterne, for det er der, arbejdet er vigtigst.

I forslaget til ny § 29, stk. 2 ændres "farlig nærhed" til "i nærheden af farlige maskiner". Alt andet lige burde det være lettere at definere farlige maskiner, men desværre fremgår det af forslaget, at forbuddet mod nærhed (og beskæftigelse) "*gælder alle farlige maskiner, herunder dem, der er nævnt i bilag 1*"

Bilag 1 indeholder ingen sondring mellem maskintyper – og det gør, at alle maskiner i bilag 1 med et snuptag nu defineres som farlige. Det kan ikke på nogen vis have været hensigten med forslaget.

Dansk Bilbrancheråd skal derfor opfordre til, at bilag 1 differentieres – eventuelt via et nyt bilag – så det defineres, hvad der er maskiner og hvad, der er "farlige" maskiner. På

et autoværksted kunne forskellen være på personvognsliften (der er maskine – men som ikke er farlig) og en pappresser (der er en maskine – og som kan defineres som farlig).

En selvstændig udfordring er, at der i bilag 1, pkt. 1, litra b angives ”maskiner med farlige stempellignende bevægelser” – og så nævnes en række eksempler. Men også her er det vanskeligt at definere, hvad farligheden er. Det kræver ganske enkelt mere præcis lovgivning, hvis det skal være retssikkerhedsmæssigt forsvarligt, så virksomhederne tør ansætte de unge mennesker.

Det er ikke tilstrækkeligt, at bilag 8 kan anvendes, for det følger heraf, at maskinerne effektivt er sikret – og det betyder, at de unge ikke kan udføre arbejdet, mens der er andre på værkstedet.

Der er intet, der tilsiger, at det ikke er sikkert at feje og tømme skraldespande, mens mekanikersvendene udfører deres arbejde på værkstedet. Tværtimod sikrer deres tilstedeværelse, at der hele tiden er mulighed for fokus på fejedrengen, således at svenden kan gribe ind, hvis der måtte opstå en u hensigtsmæssig situation. Derudover er det helt afgørende for det kulturelle klima, at fejedrengene præsenteres for og indgår i det almindelige arbejdsmæssige sammenhold, der er på værkstedet. Fejedrengene opnår intet kendskab til arbejdspladsen kultur, hvis alle andre er gået hjem, når de møder på arbejde, og den vinkel af et fritidsjob er ualmindelig vigtig at have med i betragtningerne.

BEMÆRKNINGER TIL NYT BILAG 2:

Det er glædeligt, at der indføres specifik hjemmel til, at visse unge må anvende feje- og rengøringsmaskiner i deres arbejde, jf. bilagets pkt. 3. Det er dog magtpåliggende for Dansk Bilbrancheråd at lempelsen kan finde anvendelse for alle 16-årige; gerne også 15-årige.

Derudover er der nok undsluppet et ”ikke” i pkt. d; det virker lidt pudsigt, hvis de kun må anvende maskiner med *mere* end et arbejdstryk 70 bar.

BEMÆRKNINGER TIL NYT BILAG 7:

Det er tilfredsstillende at se, at listen over de arbejdsopgaver, som unge over 13 år må beskæftiges med, er udvidet. For værkstedsbranchen er særligt pkt. 18 interessant, fordi den jo netop cementerer hjælpearbejde indenfor industri med sin angivelse af ”svend” og ”mester”.

Imidlertid er det ønskværdigt, at det ”lettere arbejde”, der omtales specificeres og eventuelt udvides – gerne med eksempler såsom at tømme skraldespande, feje m.v.

En alternativ mulighed kunne være at indføre egentligt fejedrengsarbejde som et nyt pkt. 19 som:

”Lettere arbejde med rengøring, fejning og oprydning på industrivirksomheder, herunder værksteder, under instruktion af en svend, mester eller lignende”.

Alternativt overlades forståelsen af bestemmelsen til vid fortolkning og deraf følgende usikkerhed omkring det til skade for såvel virksomheder som de unge.

ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Rådet har noteret sig, at der ikke er stillet øvrige forslag til ændringer, men rådet skal opfordre til, at reglerne omkring erhvervspraktikanter ændres.

§ 29 er uforståelig i praksis for praktikværterne. En 13-årig må udføre arbejde, der er let udvidet ifht. bilag 7 og en 14-årig må så udføre arbejde, der er let udvidet ifht. det, en 13-årig må. Alene dette – hvor det ikke er nærmere defineret, hvad den 13 hhv. den 14-årige så må, gør det ualmindelig vanskeligt at vide, hvad en erhvervspraktikant egentlig må.

Helt umuligt bliver det så, når § 29, stk. 2 og 3 hjemles fraveget, men ikke § 29, stk. 1, der henviser direkte til bilag 7-9 (dvs. også bilag 8).

Det må ganske enkelt ikke være så vanskeligt for en virksomhedsejer at forstå reglerne, for så er risikoen for, at erhvervspraktikanten afvises, alt for stor – og netop erhvervspraktik er en hjørnesten i det fundament, der skal sikre, at de unge helt fra en tidlig alder bliver gjort bekendt med og får muligheden for at afprøve arbejde indenfor forskellige fagområder.

Særligt ad. behov for at udvide trainee-ordninger:

Dansk Bilbrancheråd har med stor ærgrelse noteret sig, at de muligheder, der er for at etablere særlige trainee-ordninger i mange overenskomster, ikke gælder for andre end de virksomheder, der er specifikt omfattet af overenskomsten *via* arbejdsgiverforeninger. Det virker kontraproduktivt, at danske – ordentlige – virksomheder skal påtvinges en arbejdsgiverforening for at få adgang til særlig lempelige arbejdsmiljøregler for unge mennesker – det burde være en lige ret for alle professionelle virksomheder i Danmark; uanset fagbevægelsens involvering.

Dette syner i strid med foreningsfriheden – og det skal lovgivningen ikke underbygge.

***

Dansk Bilbrancheråd er meget opmærksomme på den store tiltrækningsmæssige arbejdskraftudfordring, der ligger for en lang række håndværksbrancher – herunder måske især mekanikerfagene – og er derfor meget optaget af at sikre, at unge mennesker på en sikker og forsvarlig måde kan stifte bekendtskab med arbejdet på et autoværksted, for derigennem at få vist faget og afklaret, om det er indenfor dette område, den unges fremtidige virke skal ligge.

Det er derfor et kardinalpunkt for rådet at sikre, at lovgivningen ikke spænder ben for de unge mennesker, der ønsker sig et fejedrengsjob på et værksted – for så er det lovgivningen, der udgør det uforvarsomme – ikke værkstedets indretning.

Dansk Bilbrancheråd bidrager gerne yderligere – herunder via et møde – hvis Arbejdstilsynet måtte finde det betimeligt i det videre arbejde. Rådet har i den forbindelse noteret sig Beskæftigelsesministerens orientering i spørgsmål 46-49 til og fra Beskæftigelsesudvalget, hvori der lægges op til en yderligere proces i foråret 2025 omkring Ungebekendtgørelsen.

Venlig hilsen
Dansk Bilbrancheråd

Johanne Berner Hansen
Vicedirektør, Advokat
Tlf: 22 41 51 03 | jbh@dbr.dk